GRADSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ GIZDORIĆ"
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK

Narodna „ČUVAJMO JUGOSLAVIJU"

Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU. MALI OGLASNIK 20 RIJEČI DIN. 3.50
OGLASI PO SNIZ. TARIFI. — Priopćeno po retku D. 10

IZLAZI SVAKOG DRUGOG DANA U JUTRO OSIM NEĐELJE
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin, Šibenik. Telefon br. 47
Redakcija za članke i vijesti zatvara se dan prije izlaska redovitog broja.
Čekovni račun Poštanske Štedionice Zagreb br. 38.114

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1.—
PRETPLATA MJESEČNO: 12 DINARA
INOSTRANSTVO D 20 - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.

GODINA III | ŠIBENIK, 21 MARTA 1935 | BROJ 196

Politička i prosvjetna konvencija izmedju Jugoslavije i Italije

Pariz 21 marta. — Kako se u političkim krugovima govori pretstoji mogućnost da se u toku narednih sedmica zaključi između Jugoslavije i Italije novi ugovor, koji će regulirati sva pitanja koja postoje između dviju zemalja. Osim toga će uskoro doći i do sklapanja prosvjetne konvencije.

Italija sa razumijevanjem i hladnokrvnošću posmatra dalji tok dogadjaja

Rim 21 marta — Jučerašnji listovi još uvijek trijezno komentiraju najnoviju odluku njemačke vlade, koja je za njih prirodna posljedica svega onoga što se do sada u Evropi dogadjalo. Tako primjerice jučerašnji „Tevere" piše i ovo: „Zaključak njemačke vlade nije Italiju nimalo iznenadio tim više što je Mussolini već odavna naglasio potrebu da problem oružanja valja svesti na bazu realnosti. Treba vidjeti, koje će medjunarodne posljedice popratiti taj čin. Države se sada nalaze pred osnovnom i konačnom promjenom svojih odnosa spram Njemačke. Nova ravnoteža Evrope, koja je ujedno posljedica nesavladive dinamike života pojedinih nacija dolazi do izražaja. Zadatak je odgovornih državnika da pribave miroljubivi smisao težnjama za sigurnošću, koje posvuda dobivaju vojnički karakter. Možda će uspjeti da se medjunarodni mir očuva lakše i bolje pomoću neke ravnoteže sila nego pomoću raznovrsja dobro smišljenih, ali praznih i nemoćnih pacifističkih formula.

Nema jedinstva u držanju velikih sila

Pariz 21 marta. — U pariškim političkim krugovima, kao i u štampi oštro i žučljivo se kritikuje stav engleske vlade, koja je pripravna da povede sa njemačkom direktne pregovore bez obzira na francuske interese. Francuska štampa tvrdi da je Velika Britanija kapitulirala pred Njemačkom i konstatira da nema zajedničkog stava zapadnih sila prema Njemačkoj, što bi po francuske interese bilo od naročite koristi. Francuska najviše napada Englesku što je pristala da dođe do posjete Sir John Simona i Lorda Edena Berlinu.

Eda zastraši Englesku, francuska štampa podvlači da Njemačka sprema nova iznenađenja, na što se engleska vlada nimalo ne osvrće, jer je u Engleskoj već nastupio period mirnog i hladnokrvnog rasuđivanja nove situacije stvorene g. Hitlerovim zakonom uvađanju opće vojne obaveze.

Najveća putnička ladja na svijetu „Normandia" polazi na svoje prvo putovanje iz Evrope u Ameriku 20 IV.

ULOGA SIR JOHN SIMONA

London 21 marta — Već neposredno iza prve sjednice engleske vlade svi politički krugovi računali su da će nastupiti razboritost, kojom se engleska politika uvijek odlikuje u časovima najozbiljnije situacije. Za vrijeme druge sjednice engleske vlade stigla je u Downing Street francuska nota, koja traži da se odmah upriliči zajednička akcija Francuske, Italije i Engleske protiv Njemačke i da Engleska otkaže posjetu svojih ministara u Berlin.

Medjutim taj korak Francuske naišao je na žestoki otpor Sir John Simona, koji je izjavio da Engleska ne će zbog nekih novih dogadjaja napustiti svoju miroljubivu politiku, koju je uvijek vodila u Evropi. Iza toga je Sir Simom pokazao svojim kolegama sadržaj engleske note, koju je poslao Njemačkoj tražeći od nje izjavu da li pristaje na saradnju za stvaranje sistema kolektivne sigurnosti.

Nakon što je iza toga Njemačka pristala na taj zahtjev Engleske, London se umirio i odlučio da bez obzira na francuske proteste, Sir Simon i lord Eden posjete Berlin.

Izmedju SSSR i Japana rata nije bilo i neće biti

Moskva — Komesar inostranih djela Litvinov je ovih dana primio grupu japanskih novinara, koji su mu postavili razna pitanja u vezi s potpisivanjem ugovora o prodaji istočno kineske željeznice. Komesar Litvinov je rekao da se zaključenje tog ugovora mora smatrati za važan politički korak, koji će u znatnoj mjeri umiriti zategnutu političku situaciju na Dalekom Istoku. Istočna kineska željeznica je oduvijek bila neiscrpljiv izvor konflikata između Japana i Sovjetskog Saveza. Treba priznati da je s obzirom na popustljivost sovjetske vlade na jednoj strani i na spremnost Japana i Mandžurije da izađu u susret zahtevima Sovjetskog Saveza na drugoj strani pošlo za rukom ugovor o prodaji željeznice zaključiti na zadovoljstvo obeju strana, iako posle dugih i teških pregovora. Na povoljan ishod pregovora je od velikog uticaja bila okolnost, što je ministar Hirota bio poslanik u Sovjetskom Savezu i što uslijed toga odlično poznaje sovjetske prilike. Ostaje još nekoliko tačaka u ugovoru, koje se još ne mogu smatrati da su potpuno obrađene i te tačke će se moći izmjeniti normalnim diplomatskim putem.

Na pitanje japanskih novinara o mogućnosti demilitarizacije pogranične zone, Litvinov je odgovorio, da se u toj stvari mora sačuvati velika opreznost. Sama riječ „demilitarizacija" nije u danom slučaju potpuno pogodna, jer je demilitarizacija akt koji faktično nastaje posle završetka vojnog dejstva. Izmedju Japana i Sovjetskog Saveza nikakvog rata nije bilo i neće biti. U sadašnje vrijeme bi se u mirnoj i normalnoj atmosferi moglo pretresti pitanje o povlačenju izvjesnog broja vojnih odreda i avijacije iz rajona neposredno uz granicu.

Litvinov je japanske novinare upozorio na to, da bi se sada velika pažnja trebala pokloniti pitanju zaključenja pakta o uzajamnom nenapadanju. Japan je prije izvjesnog vremena odbio da takav pakt sa Sovjetskim Savezom zaključi, što je n SSSR izazvalo veliko ogorčenje, koje bi trebalo sada prije svega drugog ukloniti. Zaključenje ugovora o prodaji istočne kineske željeznice će znatno popraviti izglede započetak pregovora oko zaključenja pakta o nenapadanju.

Demonstracije za mir u Londonu

Publikacija bijele knjige izazvala je veliko negodovanje u mnogim organizacijama. Tako dok su članovi parlamenta ulazili u Donju kuću članovi tih organizacija nosili su plakate sa natpisima „Bog želi mir i ljubav".

Skandinavske zaruke

Zaruke princese Ingrid od Šveda sa prijestolonasljednikom Friedrichom od Danske službeno su objavljene Princesa Ingrid je jedina kćerka švedskog prjestolonasljednika

Engleski ministri putuju u Berlin

Berlin 21 marta. — Iako je Pariz preduzeo sve da osujeti posjetu engleskih ministara Berlinu ipak je engleska vlada na svojoj sjednici zaključila da se objavi zvanično saopćenje po kojemu u nedjelju 24 marta Sir John Simon i Lord Eden putuju u posjete njemačkim državnicima.

Kako se u ovdašnjim političkim krugovima tvrdi vođa i kancelar g. Hitler razgovarati će sa Sir Simonom o svim predlozima citiranim u londonskom komunikeju i to na način kako odgovara novostvorenoj situaciji i međusobnim interesima Engleske i Njemačke, ali vazda u okviru interesa svjetskog mira.

Kako se doznaje držanje Engleske prema Njemačkoj posljedica je engleskih napora da direktnim pregovorima pridobije Njemačku za neku stalnu i pravednu kombinaciju, koja bi pretstavljala najbolje uslove za evropski mir.

Liga Naroda imala bi se sazvati na izvanredno zasjedanje da raspravi situaciju koja je nastala uvađjanjem opće vojne dužnosti u Njemačkoj.

Hitler je izjavio da želi pregovore sa Francuskom i Vel. Britanijom pošto se Njemačka više ne nalazi u ponižujućem položaju neravnopravnosti.

Izjava Lloyd Georgea

London 21 marta. — Mr. Lloyd George dao je dopisniku lista „News Cronicle« izjavu povodom uvodjenja opće vojne dužnosti u Njemačkoj pa je medju ostalim rekao i ovo: „Nema smisla uzrujavati se. Potpisnici Versajskog ugovora nemaju moralnog prava da se pozivaju na poglavlja ugovora, koja su sami na flagrantni i izazovni način pogazili.

U koliko se tiče Velike Britanije ona nema prava da se tuži što je Njemačka to napravila, ako se sjetimo da je Bijela knjiga bila izdana neposredno prije zakazane posjete engleskih ministara Berlinu. Mi se sada nalazimo pred stvarnošću. I ako nam je ozbiljno do toga da organizujemo svjetski mir onda moramo smatrati bijelu knjigu, francusku odluku o povećanju njezine vojske i korak Hitlerov kao neko upozorenje Providnosti, da se već jednom mora uvesti red u ovu opću pometenost.

CIPELE

Moderne, ručno rađene po mjeri i tvorničke uz najpovoljnije cijene.
Koža (kuram). — Nogometne lopte.
Torbe kožnate za spise i knjige
Ping-Pong. — Skautske potrebštine.
Popravci cipela svih vrsta.

Cijenik cipelama pomjeri

Ženske od Din 125 do 200—
Muške od Din 145 do 280—

Popravci cipela

Ženske poladjon (šjole)	Din 20—25—
„ „ i pete (take)	„ 25—30—
„ pete (take)	„ 4—7 —
Muški poladon (šjole)	„ 35—40—
„ „ i pete (take)	„ 40—45—
Muške pete (take)	„ 10—12—
Djećiji poladon i pete	„ 15—25—

Činovnici i radnici 5 posto popusta

ALEKSANDAR ANWEILER
trg. koža, cipela i športskih predmeta
SIBENIK (ul. Kralja Tomislava 4)

Sniženje željezničkih tarifa za prevoz svježe morske ribe

Ispostava TI komore u Sušaku saopćuje slijedeće: Na posljednoj sjednici Tarifskog odbora, održanoj u Beogradu od 18 21 februara tek. god. uzeti su u raspravu predlozi zagrebačke i splitske TI komore u pitanju sniženja izvozne i unutrašnje tarife za prevoz svježe morske ribe željeznicom. Ti predlozi su u glavnom išli za tim da Željeznička uprava snizi prevozne tarife za ljetnu ribu na 50 posto s obzir m na veliki balast kojim je morska riba opterećena pakovanjem, te u cilju da bi se ona što jeftinije prevezla na konzumna tržišta. U diskusiji, koja je tom prilikom provedena u Tarifskom odb ru, nar čit je istaknuto, da je potrebno znatno sniženje za svježu ribu u ljetnoj sezoni, koja pretstavlja znatno manju vrijednost od zimske ribe, a osim toga da se ima već danas postojeća povlastica proširiti na sva jača konzumna mjesta.

Nakon provedene diskusije Tarifski je odbor usvojio zaključak, da Željeznička uprava uzme u pretres predloge splitske i zagrebačke komore, te donese svoju meritornu odluku.

Unska pruga, Split i Lika

Pretjerana vika protiv zrmanjske bure nije ništa drugo nego puki manevar, da se nebi uuska pruga izgradila na Zrmanju i odavle spustila na Šibenik. Najbolje bi bilo unsku pruga izgraditi od Bihaća na Plitvice i Senj.

Od jednog anonimnog suradnika primili smo slijedeći dopis, koga radi interesantnosti u cjelosti donosimo:

Ove su godine naša braća Splićani podigli osobitu buku naličku željeznicu, a sve zbog zrmanjske bure. Ne samo što preuveličavaju i natežu neke činjenice, već se služe i neistinama, a konačno se sve svodi na jedno: *treba graditi unsku prugu na Knin*, jer da bi to bio najsigurniji i najkraći put na more. Mi smo drugog mišljenja, pa ćemo to svoje stanovište i obrazložiti ne bojeći se nji hove buke skupština, rezolucija, deputacija i drugih parada.

Splićani viču toliko naličku prugu kao da im ona nanaša veliku štetu, a zapravo žive od nje. Mi se Ličani ograđujemo prctiv tolikog proračunatog napadanja na ličku željeznicu, a s tim i na Liku, a gcspodarima s mora poručujemo, da treba voditi računa i o drugima, a bogme ova država nije samo za Split i Splićane.

Sve do ove godine vikalo se na ličku prugu i to na onaj dio između Malovana i Zrmanje, a ove godine naši su „prijatelji" tu zonu produžili do Pribudića, do godine će do Plavna, pa do Pađana i najzad do Knina. Tu je kraj, jer se dalje ne smije ići, a evo zašto. Splićani se boje, ako unska pruga izbije na Otrić (Zrmanju) preko Velike Popine, da će oni mnogo izgubiti trgovački i u prometu, jer *da im prijeti opasnost, da bi se danas-sutra mogla iz Pađana odvojiti linija na Šibenik i tako bi kažu Šibenik dobio i kao luka i kao trgovačko mjesto, a Split bi izgubio.* Zato eto treba, da ta pruga ode na Knin.

Stručnjaci tvrde i jamče, da je trasa preko Like podesnija, zdravija i za nekih 100.000.000 din. jeftinija, jer je teren jak i trasa kraća.

Mi Ličani ne pamtimo, da je na V. Popini kad ko zapro u snijegu, pa s te strane nema straha od neprilika.

Što se tiče onih vagona teretnih, koje je navodno bura prevalila, reći nam je, da to ne stoji, već je to opet splitska podvala svoj našoj javnosti. Da su se morali prev liti ili zdrobiti, sasvim je jasno, ako je jedna lokomotiva otraga gurala, a druga nije dala naprijed. Zato i jesu ona tri vagona ležala jedan na drugom. Da je tamo bila tako jaka bura, bila bi odnijela ili barem pobacala one ljude oko toga teretnog vlaka zaposlene, a koliko znamo, nijednom se nije ništa dogodilo.

Otrić ili kako se to službeno zove stanica Zrmanja izložena je jakoj buri, ali i tome se dade doskočiti, jeftinije nego graditi na Knin; pa k tome, što će nam dvije pruge jedna tik druge tj. Šipadova i Unska. *Osim toga treba, da se zna, da je i Šipadova željeznica zimus bila zapela kratko vrijeme radi snježnih nametа, isto kao i Lička*, pa niko nije tražio, da je treba napustiti i graditi drugu po želji Splićana.

Davno prije nego se i gradila Lička željeznica, znalo se za zrmanjsku buru, a znalo se i to, da se jaki vjetrovi slabe i sprječavaju pošumljivanjem, pa ako se nije prije tamo radilo na pošumljivanju, moglo se od 1918 godine već mnogo toga pošumiti, pa u 20 30 godina mogli su oni bregovi biti pošumljeni, a zloglasne bure ne bi već bilo. Tim bi se postigla dvostruka korist, a tako bi se najsigurnije, najjeftinije i najrentabilnije riješili bure. Da se to nije provelo, nisu krivi ni Ličani ni Lika, već svi podjednako s ovu i s onu stranu Velebita, mjerodavni i nemjerodavni, naprosto, što smo nemarni i slabi gospodari. S pošumljivanjem trebà odmah početi ne samo po Zrmanjskom Klancu i okolo, već po svoj Lici i Dalmaciji i gdjegod ima goleti. — Službeno se pobijaju navodi za Unsku prugu na Zrmanju, pa kao među inim, da je već 4 puta zakonski određeno, da Unska pruga ima ići na Knin, e pa zašto onda Splićani toliko galame za ono, što je zakonom već svršeno.

Napokon nam je spomenuti, da bi *naši državni, narodni i strateški interesi prije stavili na dnevni red gradnju pruge Bihać—Plitvice—Senj*, a onda Unsku prugu, tako bi mi dobili još jedan kratak i dobar izlaz na more, da ne spominjemo turističke i druge prednosti ove pruge.

Gr. čac, — ix —

Budite pretplatnici „Nar. Tribune"

Književne vijesti

Priznanje uvaženog tjednika „Ideje" u Beogradu našem listu

U zadnjem broju „Ideje" list za književnost, politiku i društvena pitanja (16. III o. g. br. 18) donosi pod naslovom „Edicije Matice Hrvatske" slijedeće: **Tribuna** *list koji izlazi u Šibeniku svakog drugog dana vodi redovnu kritiku književnih pojava u našoj zemlji, kritiku koja je vrlo konsekventva i ubjedljiva. Pošto je nedavno rekla svoju riječ o knjizi „Temelji filozofije" od S. Zimermmanna (u izdanju Matice Hrvatske u Zagrebu) pre nekidan donjela je kratku kritiku o izdanju „Povijesti umjetnosti" od Maksa Osborna. Zatim spomenuti list prenosi u cijelosti našu kritiku ovoga djela. — Milo nam je ovo priznanje i uglednog beogradskog tjednika, jer smo i inače čuli vrlo pohvalnih izjava o rubrici u našem listu „Književne vijesti", koje nam šalje prijatelj našeg lista, spreman kritičar i odličan poznavalac naše knjige. Ovakove ozbiljne, stvarne i objektivne kritike, naše knjige, resiće naš list i unapred, na čemu izrazujemo našu blagodarnost g. auktoru kritike kao i na priznanju uredniku „Ideja" poznatom književniku, g. Milošu Crnjanskomu u Beogradu.*

KROJAČKI SALON
B. Porobić

Stavljam do znanja cijenjenom građanstvu da su mi prispjeli najnoviji žurnali za dame i gospodu.

Preporučam moj solidan rad i najumjerenije cijene.

Najvažnije inostr. radio emisije

Cetvrtak:

19.20 *Bukarešt* Operna glazba na pločama — 20.10 *Kopenhagen* Simfonijski koncerat — 22.15 *Prag* Salonska glazba —

Petak:

20.15 *Berlin* Beckova djela — 20.35 *Prag* Simfonijski orhestar — 20. *Kopenhagen* Plesna glazba — 24 *Wien* Noćni koncerat.

Najbolji igrači francuskog tima

koji su prošle nedjelje igrali u Parizu protiv Njemačke. Gore lijevo; van Dooren (desni bek) gore desno: Thepat (vratar) dolje lijevo: Delfour (lijevi half) dolje desno: Nikolas (centar half)

Elektrifikacija Benkovca

Biograd, 18 III 1935.

Vlasnik električne centrale g. ing. V. M. Karaganjan odmahnakon što je od općine Biograd n m kupio električnu centralu stupio je u pregovore sa predstavnicima općine Benkovac u ciliu dovađanja električne struje iz Biograda u Benkovac.

Pregovori su uspješno završeni i ugovor je odobren po svim nadležnim vlastima.

Radovi oko provađanja toga voda već su započeli i vaš se dopisnik obratio voditelju centrale g. ing. A. Piosianu, koji jo bio tako ljubezan da je za javnost dao slijedeća obavještenja:

Kad smo preuzeli centralu ona je imala svega jedan motor snage 25HP, ali je odmah nabavljen još jedan novi moderan motor od 60HP, jer se pokazalo da onaj prvi nije dovoljan da dade dovoljno električne energije u vrijeme sezone u samom Biogradu, naročito nakon otvorenja „Ilirije" koja je sama — sa kinom i liftom trošila oko 15.000 kwh.

Sada kad je došla u pitanje i elektrifikacija Benkovca nabavili smo još jedan motor od 35HP. Ova tri motora koja predstavljaju sveukupni kapacitet od 100 kilovata biti će dovoljni da podmire sve potrebe i Biograda i Benkovca, a prema opterećenju mreže biti će u mogućnosti da rade svi skupa ili svaki posebno.

Vod će biti visok g napona od 6000 volta a bit će dug cca 20 km. U tu će se svrhu upotrebiti oko 400 stupova visine od 10—12 metara Duljina žice iznosit će 60 klm a težit će oko 6000 kg. Električna energija transformirati će se u biogradskoj centrali na napetost od 6000 volta a u Benkovcu će se pretransformirat na pogonsku napetost od 220/380.

Vod visokog napona produžit će se do vodovodne stanice i služit će za tjeranje vodovodne pumpe gdje će se mjesto dosadanjeg diesel motora postaviti jedan elektro-motor.

Paralelno sa redovima visokog napona početi će radovi oko mreže niskog napona u samom Benkovcu, koja će služiti za vanjsku i privatnu rasvjetu.

Cijena struji je ugovorom određena na Din 9 po kwh.

Ja vjerujem da će ovaj rad imati uspjeha i da će Benkovčani znati procijeniti ogromne teškoće i žrtve koje uvjetuju jedan ovakav pothvat i da će što većim uvađanjem struje u svoje stanove potpomoći našu akciju — završio je svoja izlaganja g. ing. Piosian.

U Biogradu se sa velikim simpatijama prate ovi radovi. Biograd i Benkovac su dva naša centra kojima je namijenjena posebna uloga nakon gubitka našeg Zadra. Sloga njihovih ponajboljih sinova na svim područjima neophodno je potrebna da naš svijet što manje osjeti taj težak gubitak. Naše su želje da preko ovog rada ne ide samo električna energija nego neka ona veže čvršće, snažnije i složnije sve naše snage težnje i želje za našim napretkom J.

GRADSKE VIJESTI

Predlog „Putnika" za određivanje takse nosačima

Društvo za saobraćaj putnika u Šibeniku uputilo je Srеskom načelstvu obrazloženu predstavku povodom izdavanja tarife za naplatu prenosa stvari. U toj predstavci se prema jednoj tabeli predlaže da se odredi tarifa za prenos prtljege i to po komadu, a ne po kilogramu, kao što je to odredjeno ovom tarifom.

U isto vrijeme „Putnik" radi na tome da se svaki od nosača osigura, kako bi u slučaju oštećenja ili nestanka stvari koje su njima povjerene, naknadu štete plaćalo osiguravajuće društvo.

Zahvalnost g. Banice

Od g. Banice, direktora gimnazije u Somboru, primili smo ove redove:

„U priznanju šibenskog gradjanstva za svoj rad u šibenskoj gimnaziji nalazim najprijatniju nagradu. Uvek ću se, i sećati lepih momenata onog srdačnog i iskrenog ispraćaja koji su mi priredili odlični prijatelji i poznanici, nastavnici i učenici. Molim sve, koji su me onom prilikom ispratili, da izvole primiti moju toplu zahvalnost, uz iskrene želje za napredak i procvat Šibenčana.

18 marta 1935
Sombor

Svetislav Banica
direktor gimnazije

Najzad će se novi gat upotrebiti

Kao što smo svojedobno javili tvrtka Lušić i drug frazila je od ministarstva saobraćaja da joj jedan dio novog gata ustupi za smještaj bauxita. To je odobrenje dobijeno te će od sada bauxit stajati i ukrcavati se na novom gatu, a za upotrebu njegovu tvrtka će plaćati državnom eraru stanovitu taksu.

Tako će najzad poslije dužeg vremena doći u promet i ovaj dio naše obale. Samo za njegovu upotrebu na svaki način bilo bi potrebno sprovesti električno osvjetljenje i vodovod, kao i izgraditi potreban broj kolosjeka i prilaza kolnog.

Sastanak brodograditelja

Nedavno je Ministarstvo saobraćaja izdalo naredbu, prema kojoj će se u buduće naplaćivati takse za upotrebu morske obale. Kako su ovom naredbom najviše tangirani brodograditelji to je rješeno da se svi pozovu na sastanak u Šibeniku i pretresu ovo pitanje, kao i da upute ministarstvu molbu za smanjenje ovih taksa s obzirom na današnje teško stanje.

Odbor za Euharistijski kongres

Biskup g. Dr. Mileta imenovao je odbor za veliki opći državni euharistijski kongres, koji će se održati u Ljubljani. Za pretsjednika odbora i menovan je dr. R. Pian, stolni prepozit, za potpredsjednika g. J. Felicinovića i za tajnika g. Dr. K. Zorić biskupski tajnik.

VEĆ SMO DOSTA PUTA pisali o ovome nesnosnom smradu koji se za vrijeme ljepih dana širi u ulici Sv. Mihovila od onoga staroga pisoara. Pošto već nema načina da se publika odvikne od ružnog zagađivanja ove ulice, jer nije pomoglo ni uklanjanje pisoara, mislimo da bi 2-3 kazne postigle svoje dejstvo. U svakom slučaju sada pred ljetnju sezonu trebalo bi urediti ovo pitanje.

Ako slučajno imate posla u „Prosvjetni skup" (do hotela Delavil) začudićete se prljavštini na koju naiđete u dvorištu. Tu vam je skoro pravo leglo komaraca od onih baruština koje se nalaze po tom zapuštenom dvorištu. Mislimo da ipak postoji način da se ovome neredu stane na put!!

Dama koja je u Nedjelju poslije podne 17 ov. mj. izgubila rukavicu neka se izvoli obratiti na upravu lista.

Poruka čitaocima!

Već smo ušli u treću godinu sa izlaženjem lista. Kroz svo to vrijeme ulagali smo ogromne napore i velike žrtve da zadovoljimo naše čitaoce i da im pružimo što bolje opremljen list. U nizu tih napora, kao posljednji su aktuelne slike koje smo počeli donositi po uzoru na velike listove, a koja je od nas zahtjevala ne male materijalne žrtve. Da bi bili u stanju da produžimo sa donošenjem istih, potrebno je da nas svijesno gradjanstvo, koje shvata značaj jednog svog lista u prvom redu za interese grada, potpomogne sakupljanjem novih pretplatnika.

Zato činimo apel na sve naše čitaoce i pretplatnike da nam pošalju adrese prijatelja i poznanika u tuzemstvu i inozemstvo za koje misle da bi primali naš list. Mi im sa svoje strane obećavamo da se na ovome nećemo zaustaviti i da ćemo produžiti sa poboljšanjem lista u granicama mogućnosti.

Radi boljeg razumjevanja napomenućemo, da se list slaže sa manjim slovima kada ima slika, kako ove nebi išli na uštrb tekstu.

Kandidat na listi g. Dr. V. Mačeka

Za srez šibenski imenovan je za kandidata na listi g. Dr. V. Mačeka, g. Dr. Šime Vlašić a za njegovog zamjenika g. Dane Škarica.

Godišnja skupština sokolske župe Šibenik - Zadar

Sokolska župa Šibenik—Zadar održala je u utorak prije podne u Sokolskom domu glavnu godišnju skupštinu kojoj su prisustvovali delegati skoro svih sokolskih društava a i nekih sokolskih četa. Kako je starešina župe g. Miloš Triva bio bolestan to je ovu skupštinu otvorio g. Dr. Srećko Poturica pozivajući prisutne da 1 m. šutnje dadu poštu blg. Viteškom Kralju, što su svi stojeći izvršili. Zatim su svi spontano svom vrhovnom vođi Nj. V. Kralju Petru uzviknuli trokratno „Zdravo". U jednom kraćem govoru g. Poturica konstatuje da je na predkonferenciji, koja je održana u ponedjeljak, već desta stvari rješeno, tako da je posao na skupštini znatno olakšan. Govoreći o sokolstvu kaže da mu predstoji velika i konačna borba, iz koje će izići kao pobjednik ako se bude nastavilo sa radom u Tirševoj ideologiji, koja je i naša jugoslavenska i državna. Zatim sacpštava da su sa skupštine upućeni slijedeći brzojavi:

Savezu Sokola Kraljev. Jugoslavije
Beograd

Molimo podastrite našem dragom starešini Negovom Veličanstvu Kralju Petru Drugom izraze bratske ljubavi i podaničke odanosti i sokolski pozdrav sa Glavne godišnje skupštine župe Šibenik—Zadar.

Starešina.

Savezu Sokola Kraljev. Jugoslavije
Beograd

Glavna godišnja skupština pozdravlja bratski Savez sa željom za što jači zajednički rad za velike sokolske ideale.

Župa Šibenik—Zadar

Pošto su za ovjerovitelje zapisnika izabrani gg. Košta i Borelli, prešlo se na davanje izvještaja stare uprave o radu u prošloj godini. Tajnik g. J. Ježek daje duži i iscrpljan izvještaj. Iz ovoga izvještaja vidi se da u župi ima 23 sokolska društva i 57 seoskih četa, a osim toga još 13 pokusnih četa. Konstatuje da je rad kroz minulu godinu zadovoljavajući. Poslije njegovog izvještaja predlaže se skupštini i prima se da se društvo Pašman briše jer nije pokazalo nikakav rad. Kako je župski načelnik g. Meliš dao izvještaj na pretkonferenciji to je samo dala kraći izvještaj gđica N. Kušar. Pretsjednik prosvjetnog odbora g. K. Krstić daje iscpljen izvještaj sa konstatacijom da rad nije bio slab, ali da je mogao biti bolji. Kaže da župa ima pozorište lutaka i kino—pozorište, te će se uskoro otpočeti rad sa njima. Pošto je referent za čete g. M. Marinić dao svoj izvještaj iz koga se vidi da je rad bio zadovoljavajući, i pošto je pohvalio kninske čete kao najbolje, dao je kraći izvještaj predsjednik narodno odbrambenog odsjeka g. Dr A. Dunkić. Blagajnik društva g. E. Benković daje opširan izvještaj kao i proračun za slijedeću godinu. Kao posljednji bio je izvještaj statističara. Na kraju prošle godine župa je imala 9068 članova, dok ih sada ima 10.375. Od toga na društva otpada 5273 i na seoske čete 5102 pripadnika.

Pošto je dat apsolutorij staroj upravi prešlo se na biranje nove. Poslije kraćeg odmora, izabrana je slijedeća uprava: Starešina g. Marko Triva, I zamjenik g. Ljubo Montana, II zamjenik g. Dr. Srećko Poturica. Pretsjednik prosvjetnih odbora g. Krste Krstić, tajnik g. Josip Ježek, blagajnik g. Mirko Čitković, referent za seoske čete g. Mario Marinić, pretsjednik narodno odbrambenog odsjeka g. Dr Ante Dunkić, Odbornici: gg. Dr Dunkić, I. Radovčić, Kovačić, J Bučić, N. Miloš, F. Borelli, Dr A. Krekić, A. Vlahović, Dr B. Maleševič, T. Grubišić. Zamjenici: gg. M. Opara, Š Oštrić, D. Cenić, N. Mijić, P. Sunara, M. Pirc, K. Dorčić, A. Obratov, F. Delfin, K. Novak. Sud časti: gg. Rendić-Miočević I., Bilo I., Pajalić D., Perušić E., Tomov K. Zamjenici: gg. Dr Đ. Malešević, Dr Ć. Medini, M. Bačinić. Revizori: gg. M. Matavulj, Dr M. Iljadica, B. Merlak, N. Šimunović, P. Kolumbo.

Godišnja skupština udruženja zanatlija

Udruženje zanatlija za srezove Šibenik i Biograd n-m održalo je u utorak prije podne u prostorijama M. F. D. „Kola" svoju glavnu godišnju skupštinu. Pored velikog broja članova skupštini su prisustvovali: g. Matejević kao predstavnik upravnih vlasti, g. Augustin Petrović predsjednik zanatske komore i tajnik g ing. Jelić.

Skupštinu je otvorio predsjednik g. Marko Protega i komemorirajući smrt blg. Viteškog Kralja pozvao je prisutne da uzviknu trokratno „Slava mu", a zatim „Živio" Nj. V. Kralju Petru II. Poslije toga pročitao je pozdravne telegrame upućene Maršalatu Dvora, ministru trgovine i industrije g. Dr. Vrbaniću, ministru građevina g. Dr. M. Kožulu i banu Primorske banovine g Dr. Jablanoviću.

Pošto su izabrani ovjerači zapisnika održao je duži govor g. Petrović, predsjednik zanatske komore, o stanju zanatstva i radu komore na poboljšanju prilika u zanatskom staležu. Prema pregledu revizora konstatuje da je rad ovoga udruženja vrlo uzoran — poslije splitskog, šibensko udruženje je najjače u komori.

Tajnik g. M. Maroti daje izvještaj o radu u prošloj godini i konstatuje da je posao svuda opao, te da je stanje kod zanatlija prilično teško. G. Zenić zamjerava upravi što nije u smislu pravila osnovala povjereništva po selima. Tajnik g. Maroti izlaže tehničke nemogućnosti koje sprečavaju osnivanje ovih povjereništva, te ih skupština aklamacijom uvažava. Blagajnik g. S. Ronac daje blagajnički izvještaj. Završni račun za 1933 34 godinu poslije duže debate prima se.

Predsjednik odbora za reviziju rada bivših zadruga g. V. Kulić čita izvještaj odbora o radu starih zadruga i opravdava manjkavosti Poslije diskusije i ovaj se izvještaj prima. Predsjednik nadzornog odbora g. Svirčić izvještava o radu u minuloj godini te ističe pohvalan rad uprave. Predračun za 1935 godinu prima se jednoglasno.

Za zamjenika nadzornog odbora izabrani su slijedeći: gg. Andrija Pleslić, Anđeo Kordić i Nikola Uroš. Poslije toga izabrani su članovi ispitnih komisija za majstorske i pomoćničke ispite za 34 zanatske struge.

Pošto je g. Skotti predložio da se pravila udruženja i stručnih sekcija izmjene zbog nesavremenosti to je skupština poslije jednoglasnog pristanka izabrala odbor od 5 lica koji će u roku od 3 mjeseca izvršiti izmjenu ovih pravila.

Godišnja skupština Ugostiteljskog udruženja

U staroj sokolani održana je u utorak glavna godišnja skupština ugostiteljskih udruženja za srezove Šibenik i Biograd n-m. Kako u 9 sati, za kada je bio zakazan početak, nije bilo dovoljno prisutnih članova, to je skupština počela u 10 sati u prisustvu vrlo maleg broja članova. Skupštinu otvara predsjednik g. Ante Despot i komemorirajući smrt blgopoč. Viteškog Kralja poziva prisutne da uzviknu trokratno „Slava mu" zatim je pročitan slijedeći pozdravni telegram:

Dvorskoj kancelariji
Beograd

Ugostitelji sreza Šibenik i Biograd n-m sa svoje godišnje skupštine mole Vaše Vellčanstvo da primi izraz naše odanosti i podaničke privrženosti Vašem Veličanstvu i cjelom Domu Karađorđevića sa našega Jadrana.

Pretsjednik udruženja:
Ante Despot.

Pošto su izabrani ovjerovitelji zapisnika dali su izvještaje tajnik g. S. Bodul i blagajnik g. A. Marušić, te su oba izvještaja na kraju primljena. Zatim je tajnik g. Bodul pročitao proračun za 1935-36 godinu, kao i rezoluciju prihvaćenu na zemaljskom kongresu održanom u Zagrebu od 14—16 marta t. g. Predlog pretsjednika da udruženje stupi u savez ugostiteljskih udruženja skupština prima aklamacijom. G. Zlatan predlaže da se preduzmu energične mjere protiv nadriobrtnika koji neovlašćeno tjeraju ugostiteljske radnje. Osim toga predlaže da se nanovo umoli Srеsko načelstvo u Šibeniku i Biogradu n-m da se ovršnim putem utjera zaostala članarina.

Na kraju je primljen predlog pretsjednika da se ubuduće članarina odmjeruje prema visini poreske osnovice.

Nova lokomotiva za brze vozove državnih željeznica Njemačke

Godine 1932 stavila je njemačka drž. željeznica na pruzi Berlin—Hamburg jedno novo vozilo u promet koje je na otvorenoj pruzi postiglo brzinu od 160 km na sat. To je tada bila jedna nečuvena brzina za vozila na šinama. Strojevi tih vozova, koji su nazvani „leteći Hamburžanin" bili su elektromotori, koji su dobijali električnu struju od dinama tjeranih od Dieselovih motora. Činilo se onda mnogim da je to željeznica budućnosti, te da je kraj parnim lokomotivama Ali su se prevarili.

Jedva je ova elektr. lokomotiva učinila svoja prva putovanja, kad su državnoj željeznici bili predloženi planovi jedne parne lokomotive sa brzinom od 175 km na sat, a koja bi mogla da vuče na stotine tona tereta, što motorna vozila nebi nikada bila u stanju.

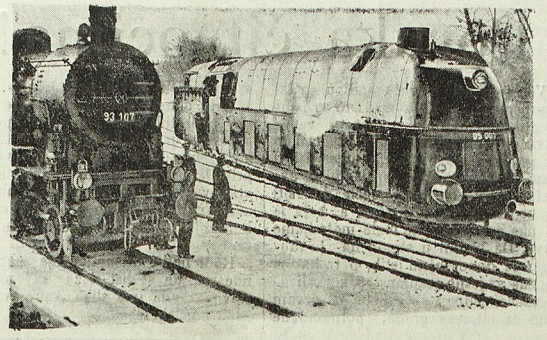
Ovi planovi ostvarili su se ovih dana u Borsigovoj fabrici lokomotiva. Već prije postiglo se raznim zgodnim poboljšanjima običnih parnih lokomotiva brzina od 140 km. na sat. Kod toga se upoznalo da se stari parni konj može još u mnogočemu dotjerati. Ovo se je još na vrijeme upoznalo, jer ne da se predvidjeti što bi se dogodilo da se je na temelju postignutih uspjeha motornih vozila pristupilo motorizaciji državnih željeznica, kod kojih su od svih pogonskih vozila 90 posto parne lokomotive.

Konačno pored želje za najvećom brzinom, ima ekonomičnost pogona glavnu riječ. Ekonomičnost pogona ovisi od raznih elemenata od kojih na prvom mjestu stoji nabavna cijena. Tu prema drugim pogonskim vozilama parna lokomotiva ima veliku prednost. Tako stoji u planu predvidjena parna lokomotiva za brze vozove od 3000 PS sa skrajnom brzinom od 175 km na sat oko 265 000 nj maraka, elektr. lokomotiva sa samo 140 km brzine već 400.000 M, a takozvani „leteći Hamburžanin" od 850 PS i 160 km brzine čak 450 000 M. Također i pogonski materijal kod parnih lokomotiva (ugljen) mnogo je jeftiniji nego kod elektr. lokomotive (nafta i benzin za motore) a ima k tome još i narodno-ekonomičnu prednost što ga ne treba dobaviti iz inozemstva.

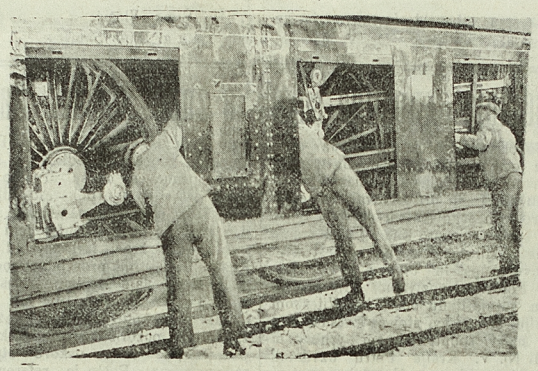
Kao rezultat svih tih razmatranja izašla je sada iz Borsigove fabrike prva lokomotiva jedinstvene linije. U koliko je zamašna njezina fantastična brzina od 175 km na sat ipak ovaj efekat postignut je razmjerno jednostavnim sredstvima. Iskoristila su se jedino iskustva, učinjena kod gradnja zrakoplova i aviona. Zgodnom oblikom lokomotive nakon dugotrajnih laboratorskih pokusaja uspjelo je otpor zraka svesti na minimum i time postignuti efekat koji omogućuje veliku brzinu uz dovoljno velike tegleće sile lokomotive. I na 5 osovina vozeći tender (kola za ugljen) ima novu zgodnuju konstrukciju. Odgovarajući velikoj potrebi kotla tender nosi 37 tona vode i 10 tona ugljena. Lokomotiva i tender dugi su skupa 26 m. Za ovu lokomotivu predvidjeno je opterećenje od 250 tona; to su 5 vagona njemačkog D—vlaka za ukupno 300 putnika.

Zavori su tako udešeni da se vlak u najvećoj brzini može na 1000 m zaustaviti a rade naravno i automatski, ako budu od signala zaustavljanja, preko kojeg vlak prelazi, aktivirani.

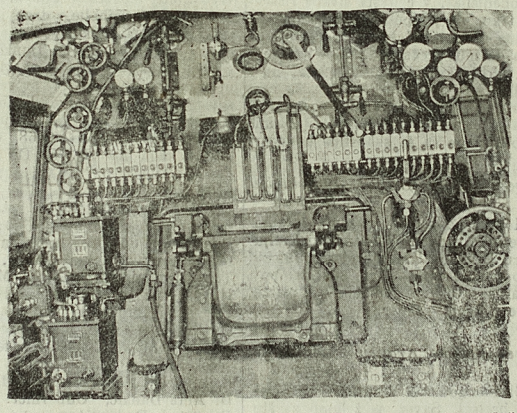
Ovaj stroj dokazuje da se i za velike brzine mogu izgraditi ekonomično parne lokomotive, te da su nazori, prema kojima parne lokomotive nisu više savremene, preuranjeni ako ne već sasvim premašeni.

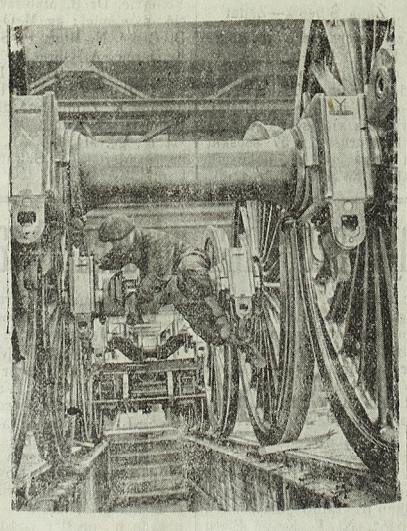
Prvo putovanje nove lokomotive. Očovidna jerazlika između dosadanjih i ove parne lokomotive.

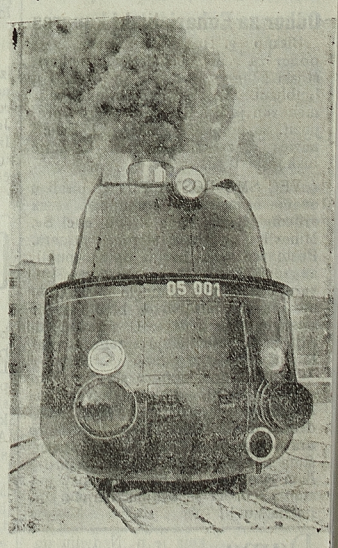
Monteri na radnji u unutrašnjosti mašine. Na oklopu stroja ima naročita vrata koja se otvaraju u slučaju potrebe.

Mjesto za mašinistu na novoj lokomotivi. — U sredini vrata za loženje.

Pogled na točkove novoga tračnoga kolosa.

Prednji dio nove lokomotive.

Iz N. Ž. Z.

Javlja se svim zainteresovanim licima da će se u petak u 6 sati poslije podne u prostorijama Narodne Ženske Zadruge vući lutrija, na kojoj je stavljena slamnata garnitura g đe. Cefer.

Hohštapler Rijavec uhapšen

U utorak oko pola noći bio je na željezničkoj stanici u Kninu pripravan jedan teretni voz za odlazak u Split. Dežurni prometnik obilazio je vlak prije odlaska, i iz jednog teretnog vagona jedan čovjek zapita prometnika: „Kuda ide ovaj voz"? Prometnik je na prvi mah pomislio da je to neki od putnika, koji je stigao sa „Sipada" vozom iz Bosne, ali je ipak htjeo da se uvjeri ko je to. Kad ga je sa lampom osvijetlio učinio mu se poznat. Dok je on otišao do kancelarije palo mu je napamet da bi to možda mogao biti Rijavec. I dok je on to ostalima u stanici povjerio ovoga putnika je već nestalo sa stanice.

Potraga za licem na koga se sumnjalo da je Rijavec proširila se tako da je čitavu noć bila trka da bi se pronašao. Jutros mu se ponovno naišlo na trag. On je, pošto je uvidio da je postao sumnjiv, pobjegao je u pravcu prama Kninskom polju. Nabasao je jutros u kuću nekog seljaka i tražio nešto za jelo. Ovaj seljak, vidjevši da je gospodin zabasao kroz polje — malim seoskim stazama — učini mu se sumnjiv te otide odmah do g. Vlade Novakovića, i ispriča mu o dolasku ovoga stranca. G. Vlade Novaković je znao da je hohštapler Rijavec pobjegao dan prije u selu Strmici i odmah je došao na pomisao da bi to mogao biti on. Pozove još dvojicu svojih znanaca i uputi se u pravcu, k da je gospodin krenuo. Poslije malo traganja pronađu ga — uhvate i dovedu ga vezana u Knin gdje su ga predali žandarmerijskoj stanici. Odatle je sproveden vlakom za Split.

Obrovac

Epidemija gripe

U više sela ovoga kraja hara epidemija gripe. Naročito su od nje stradala školska djeca, te ih je vrlo mali broj pohađa školu.

Zlarin

19 marta 1935

Električna centrala koja je svojevremeno bila obustavila rad pred nekoliko dana ponovno je proradila jer se je došlo do sporazuma izmedju vlasnika i sela.

Pozdravlja se ponovna uspostava svijetla, kojim je osigurana električna rasvjeta za ovo ljeto u kojem se očekuje veliki broj stranaca.

Krznar i kemičar

prima strojenje svake vrste, bojadiše i popravlja kožnate kapute, uz umjerene cijene. — Obratiti se Vrančićeva ulica 98 II kat lijevo ili Šime Kuvač trg. cipela. —

Štampa i vlasništvo: Odilk, Oral. Zavod Tisk. E VITALIANI I SIN — Šibenik Odgov. urednik. Hamilkar Vitaliani